

* A A 0 - 0 0 1 - 0 0 8 4 0 1 *

AAO-001-008401 Seat No. _____

M. J. M. C. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2016

Journalism

(Communication Research & Development) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 008401

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 કોઈ પણ એકનો જવાબ લખો : ૧૪
- (૧) સંચાર સંશોધનની વ્યાખ્યા આપીને તેની આવશ્યકતા વર્ણવો.
- (૨) વિકાસના સંદર્ભમાં લોકમાધ્યમોની ચર્ચા કરો.
- (૩) કૃષિ વિકાસના સંદર્ભમાં માધ્યમોની ભૂમિકા સમજાવો.
- ૨ (અ) કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : ૧૦
- (૧) પર્યાવરણ અને વિકાસની ચર્ચા કરો.
- (૨) સંશોધનની વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ પદ્ધતિ સમજાવો.
- (બ) કોઈ પણ એકનો જવાબ આપો : ૧૦
- (૧) મહિલા અને બાળવિકાસના સંદર્ભમાં માધ્યમોની ભૂમિકા સમજાવો.
- (૨) વિકાસશીલ સમાજની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.
- ૩ (અ) કોઈ પણ બેના જવાબ આપો : ૧૦
- (૧) સંચાર સંશોધનની પદ્ધતિઓ કઈ છે ?
- (૨) લઘુશોધ નિબંધ વિશે માહિતી આપો.
- (૩) ભવાઈ વિશે નોંધ લખો.
- (૪) રૂપાંકન સંશોધન એટલે શું ?

(બ) કોઈ પણ બેના જવાબ આપો :

૧૦

- (૧) સર્વેક્ષણ સંશોધન વિશે નોંધ લખો.
- (૨) ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિ સમજાવો.
- (૩) લોકમાધ્યમોના કાર્યો જણાવો.
- (૪) વિજ્ઞાપન સંશોધન વિશે ચર્ચા કરો.

૪ એક કે બે લીટીમાં જવાબ લખો :

૬

- (૧) વિકાસની વ્યાખ્યા આપો.
- (૨) ઉત્કલ્પના એટલે શું ?
- (૩) માર્શલ મેક્લુહાન કોણ હતા ?
- (૪) મહારાષ્ટ્રનું લોકમાધ્યમ ક્યું છે ?
- (૫) લોકમત કોને કહેવાય ?
- (૬) સંશોધનના ઉપકરણો ક્યાં છે ?

૫ કોઈ પણ દસ વૈકલ્પિક પ્રશ્નોનો જવાબ આપો :

૧૦

- (૧) મુલાકાત કેવી હોય છે ?
 - (A) વ્યક્તિગત
 - (B) સામૂહિક
 - (C) બન્ને
 - (D) એકપણ નહીં
- (૨) કઈ સંસ્થા એન.જી.ઓ. છે ?
 - (A) SEVA
 - (B) ABVP
 - (C) RSS
 - (D) એકપણ નહીં
- (૩) સંચાર સંશોધનમાં શેનો સમાવેશ થાય છે ?
 - (A) લોકમત સર્વેક્ષણ
 - (B) પ્રિ-ઈલેક્શન સ્ટડીઝ
 - (C) એક્ઝીટ પોલ
 - (D) તમામ

- (4) પ્રશ્નાવલિ કેવી હોય છે ?
- (A) ખુલ્લી (B) બંધ
(C) મિશ્રિત (D) તમામ
- (5) સામાજિક વિકાસ માટે શું મહત્ત્વનું છે ?
- (A) રસ્તા (B) ઊર્જા
(C) શિક્ષણ (D) સિંચાઈ
- (6) ભારતની પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજના ક્યારથી શરૂ થઈ ?
- (A) ૧૯૫૦ (B) ૧૯૫૧
(C) ૧૯૫૩ (D) ૧૯૫૪
- (7) ભારત કેવો દેશ છે ?
- (A) પછાત (B) વિકસિત
(C) વિકાસશીલ (D) એકપણ નહીં
- (8) વિકાસ કેવી પ્રક્રિયા છે ?
- (A) કુદરતી (B) સુયોજિત
(C) કૃત્રિમ (D) સરળ
- (9) અસાઈત ઠાકુરનું નામ કયા લોકમાધ્યમ સાથે જોડાયેલું છે ?
- (A) તમાશા (B) ભવાઈ
(C) રાસલીલા (D) જાત્રા
- (10) સંચારના કાર્યો કોણે વર્ણવ્યા છે ?
- (A) ગર્ભનર (B) મેકલુહાન
(C) લેસવેલ (D) એકપણ નહીં
- (11) પ્રશ્નાવલિ શેના માટે ઉપયોગી છે ?
- (A) નમૂના પસંદગી (B) માહિતીનું એકત્રીકરણ
(C) વિષય પસંદગી (D) અહેવાલ લેખન
- (12) ભારતનું પ્રથમ GEO કોમ્યુનિકેશન સેટેલાઈટ કયું છે ?
- (A) એપલ (B) રોહિણી
(C) આર્યભટ્ટ (D) એકપણ નહીં

ENGLISH VERSION

- 1** Answer any one : **14**
- (1) Define Communication research and describe its necessity.
 - (2) Discuss folk media in context of development.
 - (3) Explain role of media in context of agricultural development.
- 2** (a) Answer any **one** : **10**
- (1) Discuss Environment and development.
 - (2) Explain Content Analysis Method of Research.
- (b) Answer any one : **10**
- (1) Explain the role of media in context of women and child development.
 - (2) Describe characteristics of developing society.
- 3** (a) Answer any two : **10**
- (1) Which are the methods of communication research ?
 - (2) Give information about Dissertation.
 - (3) Write a note on 'Bhavai'.
 - (4) What is Graphic Research ?

- (b) Answer any two : 10
- (1) Write a note on Survey research.
 - (2) Explain Historical Research Method.
 - (3) Describe functions of Folk media.
 - (4) Discuss Advertising Research.
- 4 Answer in one or two lines : 6
- (1) Define Development.
 - (2) What is Hypothesis ?
 - (3) Who was Marshall McLuhan ?
 - (4) Which is folk media of Maharashtra ?
 - (5) What is public opinion ?
 - (6) Which are the tools of research ?
- 5 Answer any ten MCQs : 10
- (1) Interview is of which type ?
 - (A) Personal
 - (B) Group
 - (C) Both
 - (D) None
 - (2) Which is a N.G.O. ?
 - (A) SEVA
 - (B) ABVP
 - (C) RSS
 - (D) None
 - (3) Which is included in communication research ?
 - (A) Public Opinion Survey
 - (B) Pre-Election Studies
 - (C) Exit Poll
 - (D) All

- (4) Questionnaire is of which type ?
- (A) Open (B) Closed
(C) Mix (D) All
- (5) What is important for social development ?
- (A) Roads (B) Energy
(C) Education (D) Irrigation
- (6) When India's 1st five year plan begin ?
- (A) 1950 (B) 1951
(C) 1953 (D) 1954
- (7) Which is India's category ?
- (A) Backward (B) Developed
(C) Developing (D) None
- (8) Which type of process development is ?
- (A) Natural (B) Well-planned
(C) Artificial (D) Easy
- (9) With which folk media Asait Thakur is related ?
- (A) Tamasha (B) Bhavai
(C) Raslila (D) Jatra
- (10) Who has described functions of communication ?
- (A) Gerbner (B) Mecluhan
(C) Laswell (D) None

(11) For which questionnaire is useful ?

(A) Sample selection

(B) Data collection

(C) Subject selection

(D) Report writing

(12) Which was the first GEO communication satellite of India ?

(A) Apple

(B) Rohini

(C) Aryabhata

(D) None
